

AKAP-KR och KAP-KL

Gäller från och med 2024-01-01.

1. FÖRSÄKRINGSAVTALET

Premiebestämd ålderspension enligt dessa försäkringsvillkor är en tjänstepensionsförsäkring som grundar sig på kollektivavtal. Försäkringen kan tecknas för anställd som omfattas av någon av följande kollektivavtalade överenskommelser:

- Avgiftsbestämd ålderspension enligt AKAP-KR och KAP-KL enligt överenskommelse mellan å ena sidan Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Arbetsgivarförbundet Sobona samt å andra sidan Svenska Kommunalarbetsförbundet, Offentliganställdas Förhandlingsråd (OFR) och Akademikeralliansen.

För försäkringen gäller vid var tid gällande försäkringsvillkor, försäkringsbesked, fondbestämmelser, försäkringstekniska riktlinjer samt försäkringsavtalslagen och svensk lag i övrigt.

För försäkringen gäller dessutom vid var tid gällande kollektivavtal om AKAP-KR och KAP-KL. Kollektivavtalsparterna svarar för tolkning av kollektivavtalet.

Arbetsgivare som önskar teckna försäkringsavtal för anställd gör detta hos Valcentralen eller Pensionsvalet (valcentralen). Valcentralen tillser att anställd som omfattas av arbetsgivarens anmälan ges möjlighet att välja försäkringsgivare och förvaltningsform för ålderspension.

1.1. Försäkringsgivare

Försäkringsgivare är AMF Tjänstepension AB (AMF), organisationsnummer 502033-2259, med säte i Stockholm, Sverige. AMF ägs av Svenskt Näringsliv och Landsorganisationen i Sverige (LO) gemensamt. AMF står under Finansinspektionens tillsyn.

AMF är ett icke vinstutdelande aktiebolag. Det innebär att allt överskott som uppstår i försäkringsrörelsen tillhör försäkringstagare, försäkrade samt övriga ersättningsberättigade. Överskottet är en del av AMFs riskkapital och är inte garanterat.

Rätten till överskott bestäms i AMFs bolagsordning och försäkringstekniska riktlinjer. Beslut om tilldelning av överskott fattas av AMFs bolagsstämma. Om bolagsordning eller försäkringstekniska riktlinjer ändras kan rätten till överskott ändras.

1.2. Försäkringstagare

Försäkringstagare är arbetsgivare som tecknar försäkringsavtal.

1.3. Försäkrad

Försäkrad är den på vars liv försäkringen gäller. Försäkringen tecknas av arbetsgivaren med en anställd som försäkrad. Försäkrad är att anse som försäkringstagare i följande fall:

- vid tillämpning av reglerna om förfogande över försäkringen,
- vid tillämpning av reglerna i förhållandet till borgenärerna och
- i fråga om rätten till försäkringsersättning i övrigt.

1.4. Tiden för AMFs ansvar

Försäkringstiden löper från och med den dag AMFs ansvar för försäkringen inträder och till dess att ansvaret upphör.

AMFs ansvar inträder när AMF har fått uppgift från valcentralen om att en anställd valt AMF som försäkringsgivare. Vid flytt till försäkringen inträder AMFs ansvar när pensionskapitalet mottagits.

AMFs ansvar upphör när försäkringen är slututbetald eller när hela pensionskapitalet flyttats till annan försäkring. AMFs ansvar upphör även när försäkrad avlider om försäkringen gäller utan återbetalningsskydd vid dödsfallet. För försäkring med återbetalningsskydd upphör AMFs ansvar även när förmånstagare till efterlevandepension saknas.

1.5. Ändring av försäkringsvillkoren

AMF förbehåller sig rätten att ändra försäkringsvillkoren och försäkringsavtalet i övrigt.

Försäkringsvillkoren får löpande anpassas till ändringar och tillämpningar beslutade av kollektivavtalsparterna. Försäkringsvillkoren kan även ändras om så behövs med hänsyn till försäkringens art, ändrad lagstiftning, myndighetsföreskrift eller ändrad rättstillämpning. Ändringar kan göras av annan anledning om ändringen generellt sett inte innebär en betydande nackdel.

En ändring till de försäkrades nackdel får göras bara med godkännande av kollektivavtalsparterna.

Fondutbud, avgifter, ränta, försäkringstekniska antaganden och produktparametrar ses regelbundet över och kan ändras under försäkringstiden. Sådan ändring ska inte ses som en villkorsändring.

2. PREMIE OCH PREMIEINBETALNING

Premiens storlek bestäms i kollektivavtalet. Även kompletterande premie kan förekomma.

Försäkringstagaren ansvarar för att betala premien till valcentralen som vidarebefordrar den till AMF.

Premieinbetalning till försäkringen sker i form av engångspremie. Om flera inbetalningar sker på samma försäkring betraktas dessa som en serie av engångspremier.

Vid eventuellt krav på återbetalning av felaktigt inbetald premie som resulterar i att återbetalning ska ske återbetalar AMF det belopp valcentralen begär. Återbetalningen belastar försäkringen.

3. AVGIFTER

AMF tar löpande ut vid var tid gällande avgifter för att täcka kostnader för administration. Avgifter tas ut från och med den tidpunkt då första inbetalningen inkommer till AMF och fram till den tidpunkt då försäkringen är slututbetald. Vid flytt har AMF och valcentralen rätt att ta ut en flyttavgift. AMF tillgodogör sig avgifter genom att sälja fondandelar.

För närvarande gäller följande årliga försäkringsavgifter:

- 65 kronor i fast avgift oavsett antal försäkringar.

För närvarande gäller följande flyttavgifter:

- Flytt inom AMF 300 kronor*. Flyttas flera försäkringar vid samma tillfälle tas endast 1 flyttavgift ut.
- Flytt från AMF 500 kronor*. Flyttas flera försäkringar vid samma tillfälle tas endast 1 flyttavgift ut.

* Inkluderar valcentralens avgift på 300 kronor.

För de fonder som är anknutna till försäkringen tillkommer vid var tid gällande fondförvaltningsavgifter. Information om gällande fondförvaltningsavgifter tillhandahålls på AMF:s webbplats. Eventuell rabatt på fondförvaltningsavgifter beräknas på månatlig basis och återförs till försäkringen minst en gång per år.

4. SKATTER

Försäkringen utgör enligt inkomstskattelagen en pensionsförsäkring. Det belopp som utbetalas från försäkringen beskattas som inkomst av tjänst. AMF är skyldigt att i viss omfattning innehålla preliminär inkomstskatt.

Försäkringen omfattas av avkastningsskatt enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel. AMF belastar försäkringen för skatteuttaget i början av beskattningsåret genom att sälja fondandelar. Vid flytt innan årligt uttag av avkastningsskatt tar AMF ut upplupen skatt i samband med flytten.

AMF åtar sig att lämna kontrolluppgift enligt skatteförordningen.

Försäkringen får inte överlåtas, pantsättas eller belånas och inte heller ändras på så sätt att den upphör att vara pensionsförsäkring enligt inkomstskattelagen.

5. FÖRSÄKRINGENS OMFATTNING

5.1. Allmänt

Försäkringen är en fondförsäkring som omfattar ålderspension med eller utan återbetalningsskydd. Varje inbetalning (premie eller inflyttat kapital) placeras i en entrélösning eller i de fonder försäkrad valt. AMF äger de fondandelar som är knutna till försäkringen men ansvarar inte för värdeutvecklingen. Det är försäkrad eller förmånstagare som bär den finansiella risken för fondernas och därmed också pensionskapitalets utveckling. Någon garanti avseende fondförsäkringens värde finns inte.

5.2. Pensionskapital

Sparandet i försäkringen ger upphov till ett pensionskapital. Pensionskapitalet är lika med antalet fondandelar i försäkringen multiplicerat med senast kända NAV-kurs, samt tillhörande medel som inte är placerat i fonder.

Pensionskapitalet förändras genom inbetalningar till och utbetalningar från försäkringen samt värdeutvecklingen i fonderna. Vidare påverkas pensionskapitalet av AMF:s uttag av avgifter och skatt samt fördelning av eventuell arvsvinst, eventuell fondrabatt och eventuell tilldelning av överskott.

5.3. Placeringsregler

Inbetalning och pensionskapital får placeras i enlighet med de placeringsregler och i de fonder som vid var tid gäller för försäkringsavtalet. Antalet fonder kan vara begränsat enligt vad som framgår vid anmälan om fondval.

5.3.1. Entrélösning

AMF:s entrélösning är för närvarande AMF Generationsportfölj, som består av 2 aktiefonder och 1 räntefond. Entrélösningens risknivå anpassas efter försäkrads ålder. Pensionskapitalet placeras helt i aktiefonderna fram till för närvarande 55 års ålder, därefter minskas risken i AMF Generationsportfölj genom att pensionskapitalet successivt omplaceras till räntefonden under för närvarande 20 år. Vid den slutliga fördelningen är större delen av pensionskapitalet placerat i räntefonden. Den slutliga fördelningen av risknivån mellan aktiefonderna och räntefonden bibehålls resterande försäkringstid genom årlig rebalansering.

5.3.2. Investeringsprofil och omplacering

Första inbetalningen placeras i gällande entrélösning. Görts inget val av investeringsprofil placeras även kommande inbetalningar i entrélösningen. Försäkrad kan ändra investeringsprofil och omplacera pensionskapitalet. Försäkrad kan när som helst välja att lägga till eller välja bort entrélösningen.

Investeringsprofilen anger hur kommande inbetalningar ska placeras. En ändrad investeringsprofil innebär inte att befintligt pensionskapital placeras om. Omplacering innebär att befintligt pensionskapital placeras om. En omplacering innebär inte att vald investeringsprofil ändras.

Vid otydlig eller felaktig begäran om ändring av investeringsprofil eller omplacering vidtas ingen åtgärd.

Efter försäkrads dödsfall övergår rätten att omplacera pensionskapital till förmånstagare till efterlevandepension. En ändring kräver att samtliga förmånstagare vars rätt inträtt är överens.

5.3.3. Tidpunkt för placering och omplacering

Placering eller omplacering sker inom 5 bankdagar efter den dag inbetalningen tillförts försäkringen eller begäran om omplacering inkommit. Fondhandel kan försenas på grund av pågående handel med fondandelar, uttag av avgifter eller skatt, fördröjd eller utebliven kursättning, stängda marknadsplatser eller störningar i tekniska eller administrativa system.

Under tid som fondhandel pågår i försäkringen kan begäran om omplacering inte göras.

5.3.4. Fondkurs

Placering i fond sker till det andelsvärde som offentligt noterats för den dag transaktionen sker.

5.3.5. Ändrat fondutbud

Om en fond upphör, sammanläggs med annan fond eller av annat skäl inte längre är valbar, har AMF rätt att överföra pensionskapitalet till annan fond. Pensionskapitalet kan även överföras till gällande entrélösning.

5.4. Pensionsutbetalning

Månadsbeloppet fastställs första gången då utbetalning påbörjas samt därefter inför varje utbetalning. Beräkningen baseras på pensionskapitalet och görs utifrån antaganden om framtida förräntning, livslängd/dödlighet, skatt och kostnader. Beroende på hur pensionskapitalet har utvecklats och AMF:s antaganden om framtida utveckling kan månadsbeloppet komma att öka eller minska.

6. ÅLDERSPENSION

Försäkringsfall utgörs av att försäkrad uppnår avtalad pensionsålder och utbetalning av ålderspension ska påbörjas.

6.1. Pensionsålder och utbetalningstid

Försäkringen tecknas normalt med pensionsålder 65 år att utbetalas så länge försäkrad lever. Om försäkring tecknas i nära anslutning till, eller efter, 65 års ålder tecknas försäkringen med en högre pensionsålder.

Vid begäran om utbetalning av ålderspension ändras avtalad pensionsålder. Om försäkrad inte begärt utbetalning innan den pensionsålder som anges i föregående stycke, ändras avtalad pensionsålder till den i 32 a § LAS angivna åldern ökat med 12 månader.

6.2. Förmånstagare till ålderspension

För ålderspension är försäkrad alltid förmånstagare.

6.3. Utbetalning av ålderspension

Utbetalning av ålderspension påbörjas den månad försäkrad uppnår avtalad pensionsålder och pågår under avtalad utbetalningstid. Utbetalning av ålderspension avslutas och denna del av försäkringen upphör senast vid utgången av den månad försäkrad avlider.

Utbetalning sker månadsvis inom ramen för de betalningssätt AMF tillhandahåller. Om månadsbeloppet understiger 1 procent av gällande prisbasbelopp enligt socialförsäkringsbalken har AMF rätt att välja annan periodicitet än månatlig utbetalning.

Den som gör anspråk på utbetalning ska kunna styrka sin rätt till utbetalning.

6.3.1. Ändring av utbetalningstid

Försäkrad har möjlighet att ändra utbetalningstidens längd. Utbetalningstiden kan vara mellan 10 och 20 år eller livsvarig.

Begäran om ändring av utbetalningstidens längd ska inges tidigast 7 och senast 2 månader innan avtalad pensionsålder.

6.3.2. Begäran om utbetalning

Försäkrad har möjlighet att begära utbetalning av ålderspension tidigast från och med 60 års ålder. Försäkrad har även möjlighet att begära att uttag av ålderspension ska påbörjas senare.

Begäran om uttag av ålderspension ska inges tidigast 7 och senast 2 månader innan avtalad pensionsålder.

7. ÅTERBETALNINGSSKYDD

För försäkring med återbetalningsskydd utgörs försäkringsfall av försäkrads dödsfall. Vid dödsfallet påbörjas en månatlig utbetalning av efterlevandepension till förmånstagare. Återbetalningsskydd gäller som längst i 20 år efter det att utbetalning av ålderspension har påbörjats (garantitid).

Försäkring utan återbetalningsskydd erhåller arvsvinst under hela försäkringstiden. Med arvsvinst avses pensionskapital som vid försäkrads dödsfall tillfaller övriga liknande försäkringar. Ett val av återbetalningsskydd medför därför en lägre ålderspension.

Försäkringen tecknas med återbetalningsskydd. Försäkring tecknad före 2011-03-01 tecknades dock utan återbetalningsskydd.

För inflyttat kapital gäller samma val av återbetalningsskydd som gäller för den försäkring som kapitalet flyttas från.

Försäkrad kan välja att lägga till eller ta bort återbetalningsskydd. Borttag kan göras när som helst. Tillägg kan göras innan utbetalning av ålderspension påbörjats. Återbetalningsskyddet träder ikraft dagen efter ansökan.

7.1. Hälsoprövning

Försäkrad har möjlighet att lägga till återbetalningsskydd utan hälsoprövning inom 12 månader efter en familjehändelse. Med familjehändelse avses när försäkrad ingår äktenskap, blir sambo eller får barn.

I övriga fall krävs att försäkrad genomgår hälsoprövning med godkänt resultat för att återbetalningsskyddet ska omfatta både intjänat pensionskapital samt framtida premier. Medför hälsoprövningen inte godkänt resultat kan försäkrad få en försäkring med återbetalningsskydd för framtida premier.

Hälsoprövning sker i enlighet med vid var tid gällande riskbedömningsregler.

7.2. Utbetalning av efterlevandepension

Dödsfall ska anmälas snarast möjligt. Dödsfallsintyg och släktutredning från Skatteverket ska bifogas anmälan. Kompletterande handlingar och uppgifter som är av betydelse för bedömning av rätten till utbetalning ska lämnas på begäran.

Efterlevandepension utbetalas månadsvis inom ramen för de betalningssätt AMF tillhandahåller. Om månadsbeloppet understiger 1 procent av gällande prisbasbelopp enligt socialförsäkringsbalken har AMF rätt att välja annan periodicitet än månatlig utbetalning.

7.2.1. Dödsfall före utbetalning av ålderspension påbörjats

Om försäkrad avlider innan utbetalning av ålderspension påbörjats omvandlas pensionskapitalet till en efterlevandepension. Förmånstagare har rätt till efterlevandepension från och med månaden efter den då försäkrad avlidit. Utbetalning pågår i 5 år.

Förmånstagare har möjlighet att ändra utbetalningstidens längd. Utbetalningstiden kan vara mellan 5 och 20 år. Förmånstagare har även möjlighet att skjuta upp uttaget av efterlevandepension. Begäran om ändring ska inges före utbetalning av efterlevandepension påbörjats. En ändring kräver att samtliga förmånstagare vars rätt inträtt är överens.

7.2.2. Dödsfall efter utbetalning av ålderspension påbörjats

Om försäkrad avlider efter att utbetalning av ålderspension har påbörjats fortsätter utbetalningarna som efterlevandepension från och med månaden efter den då försäkrad avlidit. Utbetalning pågår under återstående utbetalningstid för försäkrads ålderspension, dock längst till garantitidens slut. Ålderspension som skulle ha utbetalats efter garantitidens slut tillfaller, vid försäkrads dödsfall, andra liknande försäkringar i form av arvsvinst.

7.2.3. Avstående från efterlevandepension

Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin rätt till utbetalning av efterlevandepension. Rätten övergår då till den förmånstagare som står närmast i tur enligt förmånstagarförordnandet. Har ett avstående gjorts och det senare saknas förmånstagare

återinträder den som tidigare gjort avstående. Avstående ska göras innan utbetalning av efterlevandepension till förmånstagaren påbörjats eller innan förmånstagaren på annat sätt förfogat över försäkringen.

7.3. Förmånstagare till efterlevandepension

Förmånstagarförordnandet anger vem som ska motta utbetalning av efterlevandepension efter försäkrads dödsfall. Om en förmånstagare avlider inträder annan förmånstagare om sådan finns. Saknas förmånstagare görs ingen utbetalning.

7.3.1. Generellt förmånstagarförordnande

För försäkringen gäller ett generellt förmånstagarförordnande om inte annat meddelats. Förmånstagare är:

- i första hand försäkrads make, registrerad partner eller sambo,
- i andra hand försäkrads barn.

7.3.2. Särskilt förmånstagarförordnande

Försäkrad kan ändra förmånstagarförordnande. Ett särskilt förmånstagarförordnande gäller så länge försäkringen gäller eller till dess det återkallas eller ändras. Förordnande kan omfatta följande personer:

- a) make/registrerad partner eller tidigare make/registrerad partner
- b) sambo eller tidigare sambo
- c) barn/styvbarn/fosterbarn till försäkrad eller till någon person enligt a) eller b).

Anmälan om särskilt förmånstagarförordnande ska egenhändigt undertecknas och skriftligen inges till AMF.

7.3.3. Tolkningsregler

Med "make" avses den som vid dödsfallet är gift med försäkrad. Make är inte förmånstagare när mål om äktenskapsskillnad pågår.

Med "registrerad partner" avses den som vid dödsfallet är registrerad partner med försäkrad. Registrerad partner är inte förmånstagare när mål om upplösning av registrerat partnerskap pågår.

Med "sambo" avses den som vid dödsfallet sammanbodde med försäkrad under sådana förhållanden att sambolagen är tillämplig.

Med "barn" avses försäkrads arvsberättigade barn i första led. Är flera barn förmånstagare fördelas efterlevandepensionen med lika fördelning dem emellan, om inte annan fördelning anges i förmånstagarförordnandet.

Övriga förmånstagare ska anges med namn, personnummer och relation till försäkrad.

8. INFORMATION FRÅN AMF

8.1. Allmänt

Allmän information om AMFs erbjudande, förköpsinformation, information om gällande fondutbud, fondförvaltningsavgifter, fondfaktablad och faktablad för entrélösningen tillhandahålls på AMFs webbplats. Information om enskild försäkring tillhandahålls i första hand på Mina sidor på AMFs webbplats. Försäkrad kan även begära att få information om enskild försäkring hemskickad. Aktuell information om hur AMF behandlar personuppgifter tillhandahålls på AMFs webbplats.

8.2. Information under försäkringstiden

AMF bekräftar ingånget försäkringsavtal, och ändringar i befintligt försäkringsavtal, i ett försäkringsbesked till försäkrad. Försäkringsbeskedet innehåller information om viktiga rättigheter och skyldigheter som följer av försäkringsavtalet. Försäkrad finner försäkringsbeskedet på Mina sidor på AMFs webbplats.

Försäkrad och förmånstagare vars rätt har inträtt får årligen information om aktuellt pensionskapital, inbetalda premier och avgiftsuttag. Försäkrad kan även löpande följa försäkringens värdeutveckling på Mina sidor på AMFs webbplats.

Inför förestående utbetalning får försäkrad och förmånstagare information om uttagsmöjligheter.

Under utbetalningstiden informeras försäkrad och förmånstagare löpande vid förändring av kommande pensionsutbetalning.

9. FLYTTRÄTT

Försäkrad kan begära att pensionskapitalet flyttas till en försäkringsgivare och försäkringsprodukt som är godkänd av kollektivavtalsparterna. Flytt kan ske i enlighet med bestämmelserna i inkomstskattelagen.

Flytt från försäkring utan återbetalningsskydd kan endast ske till försäkring utan återbetalningsskydd. På motsvarande sätt kan flytt från försäkring med återbetalningsskydd endast ske till försäkring med återbetalningsskydd.

Begäran om sammanställning av försäkrads flyttbara försäkringar och begäran om flytt ska inges till valcentralen.

9.1. Flytt från försäkringen

Vid flytt från försäkringen gäller att hela pensionskapitalet vid tidpunkten för flytten får flyttas.

Försäkrad som önskar flytta begär sammanställning av flyttbara försäkringar, därefter kan flytt begäras inom den tidsperiod som anges av valcentralen. Begäran om sammanställning kan ske fram till 2 månader innan uttag av ålderspension ska påbörjas. Dock tidigast 12 månader efter närmast föregående flytt. Pensionskapitalet flyttas senast vid den tidpunkt som anges av valcentralen.

9.2. Flytt till försäkringen

För inflyttat kapital gäller samma placeringsregler som för inbetald premie.

10. RÄNTEBESTÄMMELSE

AMF betalar ränta enligt räntelagen på försäkringsbelopp som inte utbetalats i rätt tid enligt dessa försäkringsvillkor.

Även då dröjsmål inte föreligger betalar AMF ränta på belopp som förfallit till betalning men som kvarstår i AMFs förvaltning. Ränta utgår från och med månaden efter det att beloppet förfallit till betalning. Räntan uppgår till den av Riksbanken fastställda referensräntan minus 1 procentenhet.

Ränta betalas inte om det sammanlagda räntebeloppet understiger 0,5 procent av gällande prisbasbelopp enligt socialförsäkringsbalken.

AMF betalar ränta på pensionskapital som flyttats senare än 7 kalenderdagar efter den tidpunkt som angetts av valcentralen. Ränta utgår från och med den 7:e kalenderdagen efter angiven tidpunkt. Räntan uppgår till 5 procent per år. Ränta betalas inte om räntebeloppet understiger 0,25 procent av gällande prisbasbelopp enligt socialförsäkringsbalken.

11. ÅTERKÖP

Med återköp menas att hela pensionskapitalet betalas ut som ett engångsbelopp före den avtalade försäkringstidens slut. AMF kan, vid tiden för utbetalning, återköpa pensionsförsäkringen om pensionskapitalet understiger 30 procent av gällande prisbasbelopp enligt socialförsäkringsbalken. Det föreligger ingen rätt för försäkringstagare, försäkrad eller förmånstagare att få försäkringen återköpt.

12. UPPLYSNINGSPLIKT OCH FÖLJDEN AV ORIKTIG UPPGIFT

Försäkringsavtalet grundas på de uppgifter som försäkringstagare och försäkrad lämnar. Försäkringstagare och försäkrad är skyldiga att på begäran av AMF, eller annan som AMF samarbetar med, lämna riktiga och fullständiga upplysningar som kan ha betydelse för om försäkring ska tecknas, utvidgas eller ändras. Om uppgiften är oriktig eller ofullständig kan försäkringsskyddet och försäkringens omfattning begränsas på sätt som anges i försäkringsavtalslagen.

13. RISKEN FÖR MEDDELANDEN

Ett meddelande går som huvudregel på avsändarens risk och får effekt när det kommit mottagaren till handa.

14. FORCE MAJEURE

AMF ansvarar inte för förluster som kan drabba försäkringstagare, försäkrad eller förmånstagare på grund av försenad handläggning eller utbetalning från försäkringen om förseningen beror på krig, krigsliknande förhållanden, politiska oroligheter, terrorhandling, riksdagsbeslut, myndighetsåtgärd eller konfliktåtgärd på arbetsmarknaden. Förbehållet om konfliktåtgärd gäller även om AMF är föremål för eller självt vidtar sådan åtgärd.

15. PRÖVNINGSRÄTT

Försäkringstagare eller försäkrad som inte är nöjd med AMFs beslut eller handläggning av försäkringen ska i första hand kontakta AMF för omprövning av ärendet.

AMF kan begära att en fråga ska tas upp till behandling i Pensionsnämnden. Nämnden har till uppgift att tolka kollektivavtalet. Ett ärende som behandlats i Pensionsnämnden kan hänskjutas till skiljenämnd. Pensionsnämnden och skiljenämnden består av ledamöter utsedda av kollektivavtalsparterna.

Rättslig prövning kan erhållas genom att talan väcks i allmän domstol.

Mer information om klagomål och kontaktvägar tillhandahålls på AMFs webbplats.